

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 3 (114101)

1981 чылдың январь 4, воскресенье

1925 чылда үлдэзлеттинген

Өртөз 2 коп.

БЕДИК ДЕҢНЕЛГЕ

Совет Эвилелиниң Коммунист партиязының XXVI съездинде СЭКП Төп Комитетиниң «1981—1985 чылдарда болгаш 1990 чылга чедир үеде ССРЭ-ниң экономиктиг болгаш социал хөгжүдүлгезиниң кол угуланышкыны» деп төлөвилелди совет улус-биле бир дөмей, Тываның ажыкчы чоннары бо хүннерде политиктиг болгаш күш-ажыкчы бедик көдүрүлүшкүнүг байдалда калбаа-биле чугаалажып, ону чангыс эп-сеткилдиг деткип турар. Республикага мун амыг кезек терге Төлөвилелди чугаалашкан хуралдар болган, аңаа дөр-төп ажыг мун кижи олурүшкан. Чугула докумен-тиге хамаарыштыр үш мун ажыг кижи санал бер-ген.

Кайгамчыктыг улуг теоретиктиг болгаш практик-тиг ужура-дузалыг партияжи документида ССРЭ-де коммунисттиг тургузуушкунуң практиказын чогаа-дыкчы өзү-биле түннөп киригеп, келер беш болгаш он чылдарда Советтер чуртунуң экономиктиг, социал хөгжүдүлгезиниң болгаш угаан-бодал сайзы-ралынын чугула айтырыгларынын талазы-биле Со-вет Эвилелиниң Коммунист партиязынын страте-гиязын болгаш тактиказын айтыпкан. Чурттуң хөгжүдүлгезиниң чугула айтырыгларына хамаа-рышкан чугаалажышкыга бистин республика-нын хамааты бүрүзү идепкейлиг кирип, бодунуң хууда толаргай саналдарын, немелдерин доку-ментке кирип турар. Үлөтпүр бүдүрүлгелерге, ту-дуг, транспорт, садыг организацияларына болгаш өске-даа коллективтерге эрткен хуралдарга Төлө-вилелге хамаарыштыр ий чүс ажыг саналдарын, немелдерин олар киригеп. Коммунист тургу-зуушкунуң кандыг-бир чугула айтырыгларын чуга-алажып көөрүңге ажыкчы чоннарын калбаа-биле кириштирип, оларнын ажыктыг сүмелерин алыр, байлак дуржулгазын ажыглаар денинчи пар-тиянын чанчылы ындыг.

Партиянын ажыл-чорудулгазынын дээди соруд-газы болза чонун амыдыралынын материалдыг болгаш культурулуг денинчи чайгылыш чок кө-дүрери болур. Ынчангаш СЭКП Төп Комитетиниң Төлөвилелиниң олургу бүрүзү чонун чаагай чо-руун бедидеринче угулган, оон уламыдан хурал-дарга ажылчы чоннар ону сеткилчини ханызындан чүдүдүгүзүп, Коммунист партиянын болгаш Со-вет казактың ада сакгыш човаашкынына хары-мыктыр каш дамыр күженишкенин аңаа-ла-рын хүлээнип туралар. Оларның өй нуруузу 1981 чылдың баштайгы ий айының азы бирги квар-талынын планын оонадаларын болгаш социали-стический хүлээлгелерин партиянын ээлчеглиг съезди-ни аңаа-ла-рын хүнүңге чедир күсүдир патриотчу кү-зелин илереткенер. СЭКП-ниң XXVI съездинге аалдар болдурган социалистический чарыштын эгелекчи-лери «Тыва кобальт» комбинаты, авиабүдүрүлгө, сүт комбинаты, «Хемчик» совхоз болгаш оларны деткээр коллективтер орта хамааржыр.

«Бүгү чонун чугаалажып көөрү-биле парлап үндүргөн Төлөвилел болза партия биле чонун чангыс эвин база каттап чайыналдыр көргүзүп турар. Партиянын съездинде төлөпиг ужура-жыры-биле төрөэн хой бүрүзүндө хураганын дор-жүтүрүп алыр мен. Келер чылын төрүүр чүс хой-дан чүс хураганын өстүрер, хой бүрүзүндө 2,5 килограмм дүктү кыргып алырын хүлээндим» — деп, «Шекпээр» совхозтун хойжузу Октябрь Рево-люцияны, Күш-ажылды Кызыл Тук орденнерин эдилекчизи К. Ооржак «Шың» солунга бижээ. Шап мындыг чижектерин хой-биле кирип болур.

«Улус чоң партияга бүдүрээр. Ол оон ишти ки-болгаш даштыкы политиказын бүрүн деткип турар. Ол чорук партиянын күжүн каш каттап улгатты-рып, оон эгээртинмес энергиязынын үнөр дөзү бооп турар» — деп, СЭКП-ниң XXV съездинге бодунуң чугаазына эш Л. И. Брежнев демдеглээн.

«Партиянын XXVI съездинге СЭКП Төп Ко-митетиниң «1981—1985 чылдарда болгаш 1990 чылга чедир үеде ССРЭ-ниң экономиктиг болгаш социал хөгжүдүлгезиниң кол угуланышкыны» деп төлөвилелдин дугайында айтырыгын партия-нын XXVI область конференциязына чугаалаш-кан. Тыва АССР-ниң экономиктиг болгаш социал хөгжүдүлгезиниң кол угуланышкынына аңаа тодаргайлаан. Республиканы он бирги беш чыл-да кол сорулгазы болза улус ажыл-агыйнын бү-гү адырларынын ажыктыг чорун бүгү таладыг бе-дидери, эртем-техниктиг депшилгени дүргедери, күш-ажыл, материалдыг, сан-хөө курлавырларын ажылдарын екижидери, күш-ажылчы коллектив-бүрүзү планын оонадаларын болгаш социалистический хүлээлгелерин хуусаа бетинде күсүдери чедип алыры болур. Ынчан республиканын бүдүрүкчү күчтөри улам шапкын хөгжүрүп, чонун чаагай чо-руу екижиңер. 1980 чылга деңизерге үлөтпүр про-дукциязын бүдүрүп үндүрери беш чылда 21—23 хуу, көдээ ажыл-агыйнын илти продукциязын хемчээли 35,9 хуу улгадыр.

Партия организацияларынын, идеология актив-ниң амыгы үеде сорулгазы—партиянын програм-малыг документиниң чугаалажылыгына белик бе-диде, ажыл-ишин байдалга эрттирип, ону рес-публиканын, коллектив бүрүзүндө тодаргай план-ный оонадалары-биле сырып холбаары. СЭКП Төп Комитетиниң Төлөвилелиниң ужура-дузалыгын, аңаа-ла-рын чугаалажып сорулгаларын ки-жи бүрүзүңге чедир ханы, билдингир кылдыр та-йылбырларынче кичээниң салыры чугула.

СЭКП-НИҢ XXVI СЪЕЗДИЗИН ТӨЛӨПТИГ УТКУУЛУ

СЭКП Тыва обкомунда, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелинде КЫШТАГЛААШКЫННЫ ХҮР ЭРТТИРЕР

СЭКП обкомунун бюрору, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлели, профбөлчөүлө бол-гаш ВЛКСМ обком «1980—1981 чылдарын кышкы үезинде мал кыштаглаашкынын чед-дишкенин эрттирери, мал ажылынын про-дуктуларын бүдүрери болгаш садып алырын көвүдери, мал бажын болгаш оон чаш тө-лүн менди камгалап алыры дээш социалистический чарышты организацияларын дугайында» док-таалды хүлээп алган.

СЭКП ТК-ның, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң, ВЛКСМ-ниң болгаш ВЛКСМ ТК-ның «1980—81 чылдар-ның кышкы үезинде мал кыштаглаашкынын чед-дишкенин эрттирери, мал ажылынын про-дуктуларын бүдүрери болгаш садып алырын көвү-дери, мал бажын болгаш оон чаш төлүн менди камгалап алыры дээш социалистический чарышты организацияларын дугайында» док-таалды хүлээп алган.

1980—1981 чылдарын кышкы үезинде мал ажылынын продуктуларын бүдүрери болгаш белекээрин көвүдери, малдың баш санын болгаш оон чаш төлүн бүрүн камгалап алырын хандылар дээш Тыва АССР-ниң районнарын, совхозтарын, база бригадалар болгаш фермалар коллективтерин, мал ажылдакчыларынын социалистический чарыжынын

НЕГЕЛДЕЛЕРИ

1980—1981 чылдарын кышкы үезинде мал ажылынын продуктуларын бүдүрери болгаш садып алырын көвүдери, мал бажын болгаш оон чаш төлүн менди камгалап алыры дээш социалистический чарышты организацияларын дугайында» док-таалды хүлээп алган.

1979—1980 чылдарын ол үезинге деңизерге мал ажылы-нын продуктуларын бүдүрери болгаш садып алырын көвүдери, мал бажын болгаш оон чаш төлүн менди камгалап алыры дээш социалистический чарышты организацияларын дугайында» док-таалды хүлээп алган.

	Зона айы-биле районнар			Зона айы-биле совхозтар			Улуг
	Мургуу зона	Барың зона	Топ зона	Мургуу зона	Барың зона	Топ зона	
Эт	3	4	5	5	6	7	7
Сүт	3	4	5	5	6	7	7
Дүк	3	4	5	5	6	7	7
Чуурга	—	—	12	—	—	12	—
Бир нектен ортумаа-биле сагган сүт	3	3	2	4	3	2	—
Бир хойдан ортумаа-биле алган дүк	2	3	6	3	4	6	—
Дукаатан малдың ортумаа-биле алган дүк	3	4	5	4	5	6	—
Шээр мал	4	4	4	5	5	5	—

	Фермалар, бригадалар	малчынар
Сүт	9	12
Эт	7	10
Дүк	8	10
Чуурга	15	15
Бир нектен ортумаа-биле сагган сүт	4	5
Бир хойдан ортумаа-биле алган дүк	6	8
Дукаатан малдың ортумаа-биле алган дүк	15	15
Хонукта ортумаа немелде деңгээли	6	8

	Районар	Совхозтар
Бола мал	5	7
оон иштине инек	6	8
Шээр мал	7	9
оон иштине төрүүр хой	8	10
өшкү	9	11
Хаван	15	20
Улут-Хем район—	10	«УТКА 25 чыты» совхоз—10
Кызыл район—	20	«Көк-Тей» совхоз—19
Өске чүзү малдар	5,5	катап 8
Малдың баш санын камгалап алган		

Бола, шээр бол-гаш өске-даа улуг малдың баш санын 1980 чылдың ок-тябрь 1-де турга-ныга деңизерге (хуу-биле)	1980 чылдың IV кварталында база 1981 чылдың бир-ги чартында тө-рүтүнген бызаа-лар, хаван оола-лар, өске чүзү малдан 1981 чыл-да алган чаш төл
Районар	95
Совхозтар	97

Совхозтар	97	97
Фермалар болгаш бригадалар:		
Сүт-баран ферма	98	98
Эт угуланышкынын ферма	98	98
Хойжу бригадалар	97	96
Хаван ферма	98	90
Хаван комплекс	98	—
Малчынар:		
Хойжулар	99	98
СБФ-терин кадарчылары,		
бызаа ажаакчылары	99,5	99
СБФ-терин саначылары	100	100
Эт угуланышкынын фермаларын		
болгаш кодан малдарын кадарчылары	99	99
бызаа ажаакчылары	99	99
Чыгышчылар, инжилик, тежежилер	99	99
Хаван ажаакчылары, операторлар	98	98

Мал чени белекээр чектерин болгаш эгерттириңге ажыл-чы-операторлары, кышкы үеде мал чени белекээр, сөөртү, ажалдап кылып турар болгаш дашылдашкында метализа-торлар, сүт сөөртүр машиналар чалаачылары, мал ченин сөөртүкчүлери, бир эвес оларнын ажылдап турар фермалары, бригадалары, коданнары социалистический чарыштын негелдери-н күсүдүрүп болза, олар база социалистический чарыштын тилек-челеринге санадыр.

ЧАРЫШТЫН ТҮННӨЛДӨР, ТИЛЕКЧИЛЕРНИ ШАҢНАП-МАКТААРЫ

1980—1981 чылдарын кышкы үезинде мал ажылынын про-дуктуларын бүдүрери болгаш садып алырын көвүдери, мал-дың баш санын камгалап алыр талазы-биле районнар болгаш совхозтар коллективтерин, аңаа-ла-рын социалистический чарыштын үш зона айы-биле 1981 чылдың январь 1-де, апрель 1-де болгаш июль 1-де түннөп үндүрер.

Топ зона — Кызыл, Тайга, Каа-Хем, Бий-Хем болгаш Тожу районнары. Барың зона — Улут-Хем, Чоң-Хемчик, Ба-рың-Хемчик болгаш Бай-Тайга районнар. Мургуу зона — Эрлин, Тес-Хем, Оңур болгаш Монгуш-Тайга районнар.

Бригадаларын, фермаларын болгаш мураакчыларын ара-зында республика чарыжынын түннөлдери кыштаглаашкы-нын түннөлдери барымдалаан үндүрер.

Социалистический чарыштын тилекчилеринге дараазында шаңнал-макталды доктааткан: 1981 чылдың январь 1-де болгаш апрель 1-де үндүргөн чарыш түннөлдериңге хамаарып турар аңаа-ла-рын бирги черин алган район болгаш совхозка, СЭКП обкомунун, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелини, профбөлчөүлө болгаш ВЛКСМ обкомунун шилчир Кызыл тугун, бирги черинги дипломун болгаш 500 рубльдин акша шаңналын тысыр болгаш фондудан дашкаар автобусту са-дар; ийги черин алган ийи совхоз коллективтеринге ийги черинги дипломнарын болгаш фондудан дашкаар ийи-ийи чүкү автомашиназын садар; үшкү черин алган ийи совхоз коллективтеринге үшкү черинги дипломнарын тысыр болгаш бир-бир чүкү автомашиназын фондудан дашкаар садар.

Тилекчи болган малчынар, мал чени белекээр оператор-лар, механизаторлар, чалаачылар болгаш мал ченин сөөрт-түкчүлери социалистический чарыштын тилекчилеринги диплома-ры-биле шаңнадыр. Мурнакчыларын шаңнап-мактаарына 110 ортоктег белектерин, УАЧД-ге баар 30 пүтканын, санитарий-лерге болгаш дыштанылга бажынарына дыштаныр 10 пүтканын, турсын аян-чорук кылар 10 пүтканын тургускан болгаш оочур чокка 20 чик автомашына, 15 мотоцикл садып алыр талоннарын тускайлаан.

Мал кыштаглаашкынын недишкенин эрттирер, продук-ция бүдүрери көвүдери, малдын продуктулуг чорун бе-дидер болгаш малдын баш санын камгалап алыр талазы-биле социалистический чарыштын негелдериңге күсүдүрүп хан-дырдыг ажыл-агыйлар чуртуктуларын болгаш социалистический СЭКП обкомунун, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвү-лелиниң, обларфөвүлөдери болгаш ВЛКСМ обкомунун Хүр-дүк бажыктери-биле болгаш аңаа-ла ортумаа шапкын хемчээлдеп акша шаңнадалары-биле шаңнаар.

Социалистический чарыштын негелдериңге сов-хозтарнын, бригадаларнын, фермаларнын, коллективтеринге, мал ажылынын бүгү ажылдакчыларына чедирерин, социалистический хүлээлгелеринги күсүдүрүп турарынын, байдалын доктаамал контролга алырын, түннөлдери чогуур үезинде, шынарлыг үндүрерин, тилекчилерин шаңнап-мактаа-рын моон адаанда доктаалда айыткан.

П Л А Н Д А Н А Ж Ы Р

«КЫЗЫЛ ТУДУГ» ЭРГЕЛЕНИН КОЛЛЕКТИВИНИН 1981 ЧЫЛДА СОЦИАЛИСТИК ХҮЛЭЭЛГЕЛЕРИ

1981 чылда тудуг-монтаж ажылдарынги планын декабрь 30-де күсүдир.

Бодунуң күжү-биле кызыл тудуг-монтаж ажылдарынги планын декабрь 20-та күсү-дир болгаш чыл планыдан ажыг 20 муң рубльдин тудуг-монтаж ажылдарын кылып бүдүрер.

Объектилерин планда көр-дүнгөн график баугаар ажы-лаага кирип чедип алыр.

Хуусаа бетинде, тудугчунуң хүнүнде, 80 аал ишти чурт-тап № 3 бажынын ажы-лаага кирип.

Күш-ажылды депшилгелгил аргаарын шийгээдип алаанын-дан, тудуг ажылдарынги тех-нологиязын экижиктенден, ишти курлавырларын ажы-лаанындан күш-ажылдын бү-дүрүкчүлүгүн планнаттыган деңизден ажыг 0,3 хуу бе-дидерин, тудуг-монтаж ажыл-дарынги бот-үзүн доктаа-тып пландан 0,1 хуу чы-гаага чедип алыр.

Пландан ажыг 50 муң ру-бльдин арыг орулгазын алыр.

А. Пашковтун, А. Ворони-нин болгаш М. Шиповален-ко-нуң бригадаларын ажылы-нын ажыктыг болгаш ол бригадаларга тудуг ажылы-нын санаттыгын өртөздөн 15 муң рубльдин камнагазын че-дип алыр.

Күш-ажылды коммунист бригадалары деп атты бир бри-гадага тысыр.

№ 48 тудуг эргеленин социалистический чарыш-тын хүлээп алыр.

Социалистический хүлээлгелерин коллективтег ажылчынары-нын, инженер-техниктиг ажыл-дакчыларынын, албан-хаакчы-ларыннын нинти хуралына хүлээп алган.

БЕЛОРУС ССР. Белоруссияның автомобиль заводунуң кол-лективтег ону беш чылда чедикшиңерлиг ажылдаан. Ол коллектив чыл эгезинден бээр пландан ажыг миллион рубль-дин продукциязын бүдүрүп үндүргөн. Улуг Октябрьниң ба-йырпалына чедир 200 ажыг ажылчын беш чыл планын күсүдүр.

СЭКП-ниң XXVI съездинде уткуштур социалистический чарышкы олар идепкейлиг кирип, съездинги ажыттылар ху-нунге чедир пландан ажыг 3,7 миллион рубльдин продук-циязын бүдүрүп үндүрерин хүлээп алган.

ЧУРУНТА: заводтун кол конвейеринде.

В. ВИТЧЕННОВУН ФОТОЗУ. СЭТА-ның фотохрониказы.

Наквозельно-красивейший отдел

2-ги арын ● 1981-ж. ● январь-4

